

სს ტერაბანკი

კონსოლიდირებული მმართველობითი
ანგარიშგება

2020

სარჩევი

1. ანგარიშვალდებულებული საწარმო.....	3
2. ტერაბანკის სტრატეგია	4
3. ძირითადი ფინანსური ინფორმაცია.....	5
4. რისკების მართვა.....	7
4.1 რისკების სახეები.....	7
4.2 რისკების მიტიგაციის სტრატეგია	10
4.4 რისკების მართვის კომიტეტები.....	11
4.5 საკრედიტო რისკები	12
4.6 ლიკვიდურობის რისკი და დაფინანსების მართვა	13
4.8 აუდიტის კომიტეტი	16

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „ტერაბანკის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 11 მაისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავკითხავთა წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 14 სექტემბერი

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

ტერაბანკი (შემდგომში „ბანკი“) დაარსდა საქართველოში, როგორც სააქციო საზოგადოება 2007 წლის 30 დეკემბერს იურიდიული სახელწოდებით „სს კორ ბანკი“. 2016 წლის 23 მაისს „ბანკმა“ შეიცვალა იურიდიული სახელწოდება სს „ტერაბანკად“.

ტერაბანკი თითქმის 20 წელია მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქართულ საბანკო სექტორში. ის ბაზარზე 1999 წლის 10 დეკემბერს გამოჩნდა „საქართველოს აგრო ბიზნეს ბანკის“ სახელწოდებით. 2005 წლის 13 ივნისიდან სახელი შეიცვალა და გახდა „სტანდარტ ბანკი“. 2007 წლის 30 დეკემბერს, არაბულმა „დაბი ჯგუფმა“ პირველი ინვესტიცია განახორციელა საქართველოში და „კორ ბანკი საქართველოს“ ლიცენზია მოიპოვა. 2008 წლის 26 ივნისს კი „სტანდარტ ბანკი“ და „კორ ბანკი საქართველო“ გაერთიანდა და დაერქვა „კორ სტანდარტ ბანკი“, მოგვიანებით კი ქეი-ეს-ბი ბანკი. 2015-2016 წლებში ქეი-ეს-ბი ბანკში სრული რებრენდინგი განხორციელდა, რის შედეგად 2016 წლის 23 მაისიდან შეიცვალა ბანკის ბიზნეს სტრატეგია, ფილიალების კონცეფცია, საკომუნიკაციო სტილი და ახალი სახელი - ტერაბანკი დაერქვა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს 26 ფილიალი, სერვის ცენტრი, სერვის დესკი და 67 ATM, რომლებიც განთავსებულია საქართველოს ყველა მთავარ ქალაქში.

„ბანკის“ ძირითადი საქმიანობა მოიცავს დეპოზიტების მიღებას, სამომხმარებლო ანგარიშების მართვას, საკრედიტო ოპერაციებს, გარანტიების გაცემას, ფულადი სახსრებისა და საანგარიშგებო ოპერაციებს და ფასიან ქაღალდებსა და უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებს. „ბანკის“ საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ). „ბანკი“ ფლობს 2008 წლის 25 იანვარს სებ-ის მიერ გაცემულ გენერალურ საბანკო ლიცენზიას. „ბანკის“ რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია ქ. წამებულის გამზირი N3, თბილისი 0103, საქართველო.

„ბანკს“ ჰყავს ერთი შვილობილი კომპანია (შემდგომში ერთად „ჯგუფად“ მოხსენიებული) - შპს „სტანდარტ დაზღვევა“, რომელსაც არ განუხორციელებია ოპერაციები 2020 და 2019 წლებში.

2020 წელს ჯგუფში დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა 492 იყო, (325 ქალი, 167 კაცი), ხოლო 2019 წელს 498 (325 ქალი, 173 კაცი).

2. ტერაბანკის სტრატეგია

ტერაბანკი მომავალი წლების განმავლობაში აქტიურ მუშაობას აპირებს მის სტრატეგიულ სეგმენტებზე - მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესებზე და საცალო სექტორზე.

ტერაბანკის სამომავლო სტრატეგიული ბიზნეს მიზნებია:

- განსაზღვრული მომგებიანობის შენარჩუნება ყოველწლიურად;
- მიკრო, მცირე და საშუალო, ასევე საცალო სექტორზე საბაზრო წილის გაზრდა;
- საბანკო მომსახურების უმაღლესი სტანდარტის შექმნა მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესში და საცალო სექტორის გაზრდა

ჯგუფის მიზანია მიკრო, მცირე და საშუალო სეგმენტში საბანკო მომსახურების უმაღლესი სტანდარტის შექმნა, საცალო სეგმენტის გაზრდა, ასევე გეგმავს მეწარმეებისთვის და ფიზიკური პირებისთვის გახდეს რჩეული ბანკი და სანდო პარტნიორი, აქციონერებისთვის - ღირებული ინვესტიცია, თანამშრომლებისთვის - სასურველი დამსაქმებელი და საზოგადოებისთვის - კორპორატიული პასუხისმგებლობის მქონე ბიზნესი.

ჯგუფის კორპორაციული მისიაა „მეწარმეებისა და ფიზიკურ პირების ცხოვრების გამარტივება, მათი ბიზნეს და პირადი ფინანსური ამოცანების გადაჭრა, რაც გამორჩეული და ინდივიდუალური მომსახურებით მიიღწევა. მეწარმეებისთვის პასუხისმგებლიანი, მოქნილი და ეფექტური მომსახურების გაწევით ჩვენი წვლილი შეგვაქვს ბიზნეს სექტორის და საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაში.“

ტერაბანკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია მიკრო, მცირე და საშუალო სეგმენტი, იგეგმება ამ მიმართულებით გაფართოვება და საბაზრო წილის გაზრდა. მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნეს სესხების პორტფელი 2019 წელს 415,607 ათას ლარს შეადგენდა, 2020 წელს 533,970 ათას ლარამდე გაიზარდა (+28%) და ჯგუფის მთლიანი სესხების პორტფელის 57% შეადგინა. წარმატების მიზეზი იყო მომხმარებლის მოთხოვნების გათავისება, მათთვის შესაბამისი მომსახურების შეთავაზება და უფრო ეფექტური საკომუნიკაციო საშუალებების გამოყენება და მიწოდება.

რაც შეეხება საცალო სეგმენტს, ჯგუფის მიდგომა იყო მომხმარებლის მომსახურება უმაღლეს დონეზე. კონკურენტულ ბაზარზე ჯგუფი გამოირჩევა მოქნილობით და თითოეული მომხმარებლის მიმართ ინდივიდუალური მიდგომით და ამის გამო, მიუხედავად ამ სეგმენტთან დაკავშირებული მკაცრი რეგულაციებისა, საცალო სეგმენტი 2020 წელს გაიზარდა 2019 წლის 185,054 ათას ლართან შედარებით და 2020 წელს შეადგინა 215,347 ათასი ლარი (+ 16%).

3. ძირითადი ფინანსური ინფორმაცია

კლიენტებზე გაცემული სესხები 2020 წელს 21%-ით მეტი იყო წინა წელთან შედარებით და 936,494 ათასი ლარი შეადგინა (2019 წელს: 774,827 ათასი ლარი).

2020 წელს კლიენტების დეპოზიტები 22.5%-ით გაიზარდა და 861,486 ათასი ლარი გახდა (2019 წელს: 703,148 ათასი ლარი).

2020 წელს ჯგუფის საოპერაციო შემოსავალმა (წმინდა საპროცენტო შემოსავალი და არასაპროცენტო შემოსავალი) 32,069 ათასი ლარი შეადგინა (2019 წელს: 52,630 ათასი ლარი). 2020 წელს საოპერაციო შემოსავლის 20,561 ათასი ლარით შემცირება ძირითადად შემდეგი ფაქტორების ნეტ ეფექტი იყო:

ა) გაიზარდა წმინდა საპროცენტო შემოსავალი: სესხების პორტფელის გაზრდის შედეგად, კლიენტებზე გაცემული სესხებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი გაიზარდა 5,374 ათასი ლარით და 2020 წელს 81,438 ათასი ლარი შეადგინა. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი გაიზარდა 2,108 ათასი ლარით და 2020 წელს 6,440 ათასი ლარი შეადგინა, ხოლო ფული და ფულადი ექვივალენტებიდან მიღებული შემოსავალი შემცირდა 587 ათასი ლარით და 2020 წელს 916 ათასი ლარი შეადგინა. მეორეს მხრივ, საპროცენტო ხარჯი დეპოზიტების პორტფელზე გაიზარდა 4,355 ათასი ლარით და 31,578 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გამოწვეული იყო დეპოზიტების პორტფელის ზრდით. ასევე, გაიზარდა საპროცენტო ხარჯი საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მიღებულ ნასესხებ სახსრებზე 4,299 ათასი ლარით და 11,965 ათასი ლარი შეადგინა და სუბორდინირებულ სესხებზე - 788 ათასი ლარით და შეადგინა 3,917 ათასი ლარი, რაც გამოწვეულია საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხების და სუბორდინირებული სესხების ზრდით;

ბ) სესხების გაუფასურების რეზერვი 17,976 ათასი ლარით გაიზარდა და 20,393 ათასი ლარი შეადგინა, რაც ძირითადად გამოიწვია COVID 19-ს შედეგად მეორე ეტაპის სესხების მოცულობის ზრდამ;

გ) წმინდა შემოსავალი უცხოური ვალუტის ოპერაციებიდან (ვაჭრობა, ფორვარდული კონტრაქტები და უცხოური ვალუტის გადაფასება) გაიზარდა 2,595 ათასი ლარით და 7,998 ათასი ლარი შეადგინა, ზრდა ძირითადად მოდიოდა უცხოური ვალუტის გადაფასებით მიღებულ მოგებაზე;

დ) წმინდა საკომისიო შემოსავალი შემცირდა 1,317 ათასი ლარით და 2,887 ათასი ლარი შეადგინა, ძირითადად შემცირება მოდიოდა საკომისიო შემოსავალზე, ხოლო საკომისიო ხარჯი შემცირება უმნიშვნელო იყო;

ე) სხვა საოპერაციო შემოსავალი შემცირდა 1,316 ათასი ლარით და შეადგინა 243 ათასი ლარი.

არასაპროცენტო ხარჯები 2,449 ათასი ლარით შემცირდა და 2020 წელს 28,221 ათასი ლარი შეადგინა: შემცირდა სახელფასო ხარჯები 2,156 ათასი ლარით და 13,823 ათასი ლარი შეადგინა, რაც წლის განმავლობაში დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობის შემცირებით და ბონუსების არ გაცემით იყო გამოწვეული. სხვა გაუფასურების ხარჯები 576 ათასი ლარით შემცირდა 2020 წელს, ხოლო დანარჩენი არასაპროცენტო ხარჯები მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა.

წლის განმავლობაში მიღებული მოგება და სრული შემოსავალი წინა წელთან შედარებით შემცირდა 16,111 ათასი ლარით და 2020 წელს 3,919 ათასი ლარი შეადგინა (2019 წელს: 20,030 ათასი ლარი). მოგების შემცირების ძირითადი მიზეზი იყო, ზოგადად ბაზარზე გაუარესებული სიტუაცია, როელიც აისახა გაზრდილ სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვში, რომელიც ვირუსით გამოწვეული ფინანსური კრიზისის მოსალოდნელ ზარალს ასახავს და შემცირებულ საკომისიო შემოსავლებში,

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება 2020

რომელიც გამოწვეული იყო COVID 19-ს გამო მომხარებელთა დაბალი აქტივობით. მენეჯმენტს მოლოდინი აქვს რომ 2021 წლის განმავლობაში იქნება გაუმჯობესება ყველა მიმართულებით.

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური კოეფიციენტები:

	2020	2019	ახსნა
წმინდა საპროცენტო შემოსავლები /საშუალო საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივები (NIM)	3.9%	4.8%	NIM კოეფიციენტის ცვლილება ძირითადად გამოწვეული იყო საშუალო საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივების ზრდით (+16.8%), მაშინ როცა წმინდა საპროცენტო შემოსავლები შემცირდა (-5.8%), ძირითადად საპროცენტო ხარჯების ზრდის გამო, რომელსაც უფრო მაღალი ზრდის ტემპი ქონდა (24.8%), ვიდრე საპროცენტო შემოსავლებს (8.4%).
საპროცენტო მარჟა (spread)	3.6%	4.5%	საპროცენტო შემოსავლის შეფარდება საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებთან 9.0%-დან 8.4%-მდე შემცირდა. მეორეს მხრივ, საპროცენტო ხარჯის შეფარდება საპროცენტო ხარჯების მქონე ვალდებულებებთან შედარებით გაიზარდა 4.5%-დან 4.8%-მდე, რამაც გამოიწვია მარჟის შემცირება.
ხარჯი/შემოსავალი (Cost to income)	50.7%	52.1%	სახელფასო და სხვა არასაპროცენტო ხარჯები (გარდა სხვა რეზერვების ხარჯებისა და დასაკუთრებული ქონების გადაფასებიდან და გაყიდვიდან მიღებული ზარალისა) შემცირდა 8%-ით (ძირითადად სახელფასო ხარჯის შემცირების შედეგად), ხოლო საოპერაციო შემოსავალი შემცირდა 5%-ით, შედეგად ამას მოყვა ხარჯი/შემოსავლის კოეფიციენტის შემცირება.
უკუგების კოეფიციენტი კაპიტალზე (ROE)	2.4%	13.0%	გაუნაწილებელი მოგება 2020 წელს 16,111 ათასი ლარით შემცირდა, 2019 წელთან შედარებით. ამან გამოიწვია ROE-ს შემცირება.
სესხების რეზერვი/სესხები (Cost of risk)	2.4%	0.3%	სესხების რეზერვი/სესხებთან კოეფიციენტი გაიზარდა, რადგან 17,976 ათასი ლარით გაიზარდა 2020 წელს სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯი, რომელიც გამოწვეული იყო COVID 19-ს პანდემიის ფონზე მეორე ეტაპის სესხების გაზრდილი მოცულობით.
სესხები/დეპოზიტები (L/D ratio)	108.7%	110.2%	როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, გაიზარდა როგორც სესხების, ასევე დეპოზიტების პორტფელები. ამასთან, კლიენტთა დეპოზიტების ზრდამ (+22.5%) გადააჭარბა კლიენტებზე გაცემული სესხების ზრდას (+21%), რამაც განაპირობა L/D კოეფიციენტის შემცირება.

4. რისკების მართვა

4.1 რისკების სახეები

რისკების მართვა საბანკო ბიზნესისთვის ფუნდამენტურია და ჯგუფის ოპერირებისთვის აუცილებელი ელემენტების ფორმირებას ახდენს. ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკები მიზნად ისახავს რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზს და მართვას, რისკების სათანადო ზღვრის დაწესებას და კონტროლს, რისკის დონის მუდმივ კონტროლს და ლიმიტების დაცვას. რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები გადაიხედება რეგულარულად, რათა აისახოს მასში ცვლილებები საბაზრო პირობებში, შეთავაზებულ პროდუქტსა და სერვისებში და განვითარდეს საუკეთესო პრაქტიკა. ჯგუფმა შეიმუშავა ანგარიშგების სისტემა მნიშვნელოვანი რისკებისა და კაპიტალის შესახებ.

ჯგუფი იდენტიფიცირებას ახდენს და მართავს ბიზნესთან დაკავშირებულ შემდეგ რისკებს:

- **საკრედიტო რისკი** - წარმოიქმნება იმ ალბათობიდან, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტში მონაწილე კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ნაკისრ ვალდებულებებს კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად და ამის შედეგად ჯგუფმა შესაძლოა მიიღოს ზარალი. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ჯგუფის სასესხო და სხვა ტიპის ტრანზაქციებიდან.
- **საბაზრო რისკი** - წარმოიქმნება ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ან ფულადი ნაკადების მერყეობისაგან საბაზრო ფასების ზეგავლენით. საბაზრო რისკი შედგება სავალუტო რისკისაგან, საპროცენტო განაკვეთების რისკისაგან და სხვა საფასო რისკებისაგან. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ფინანსური ინსტრუმენტის ღია პოზიციისაგან, რომელიც დაკავშირებულია საერთო და სპეციფიურ ცვლილებებთან ბაზარზე, საბაზრო ფასების და სავალუტო კურსის მერყეობის დონის ცვლილებებთან.
- **ლიკვიდურობის რისკი** - წარმოიქმნება აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობებიდან. ამ შეუსაბამობის გამო დეპოზიტის გამოტანისას და ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სხვა ფინანსური ვალდებულებების შესრულებისას შესაძლოა წარმოშვას საკმარისი ფინანსური რესურსების უკმარისობის რისკი.
- **საოპერაციო რისკი** - წარმოადგენს რისკს, რომ ჯგუფი მიიღებს ფინანსურ ზარალს სისტემების ჩავარდნის/უმოქმედობისაგან, ადამიანური შეცდომებისაგან, თაღლითობისაგან ან სხვა გარე შემოქმედებისაგან. ასეთ მოვლენებს შეუძლიათ ზიანი მიაყენონ ჯგუფის რეპუტაციას, ნეგატიური გავლენა იქონიონ საზედამხედველო ან სამართლებრივი კუთხით, შეუძლიათ ფინანსური ზარალი მიაყენონ ჯგუფს.
- **შესაბამისობის რისკი** - წარმოადგენს რისკს, რომ ჯგუფი არ/ვერ იმოქმედებს მოქმედი რეგულაციების, კანონების და ხელშეკრულებების შესაბამისად და ამის შედეგად შესაძლოა მიიღოს ფინანსური ზარალი.
- **მაკროეკონომიკური რისკი** - წარმოადგენს რისკს, რომ ქვეყნის, რეგიონის ან გლობალურ დონეზე განვითარებულმა უარყოფითმა მოვლენებმა (მაგალითად, მერყეობა ნედლეულის ბაზრებზე, უმუშევრობის ზრდა, მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორის მშპ-ს კლება, ა.შ.) შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსურ მაჩვენებლებზე.

ამ რისკების მართვისათვის ჯგუფში შემუშავებულია პოლიტიკები, პროცედურები და დანერგილია მმართველობითი სტრუქტურა მათი აღსრულებისათვის. დირექტორთა საბჭოს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა რისკების მართვის ჩარჩოზე, ძირითადი რისკების მეთვალყურეობაზე, რისკების მართვის პოლიტიკებსა და პროცედურებზე. სამეთვალყურეო საბჭო იყენებს შიდა აუდიტის პროცესს რისკების მართვის ჩარჩოს და შესაბამისი პოლიტიკების და პროცედურების შესრულების

ზედამხედველობისათვის. სამეთვალყურეო საბჭო ზედამხედველობას უწევს, რომ რისკების მიტიგაციის პროცედურები შესაბამისობაში იყოს ჯგუფის სტრატეგიასთან მიკრო, მცირე და საშუალო, რითილ სეგმენტებზე ფოკუსირებასთან. რეგულარული შეხვედრების და რეპორტირების (სადაც რისკის შეფასების სხვადასხვა მაშვენებლებია წარმოდგენილი) საშუალებით სამეთვალყურეო საბჭო მონიტორინგს უწევს რისკების მართვისი ზოგად პროცესს და რისკის პოლიტიკების და პროცედურების შესრულებას.

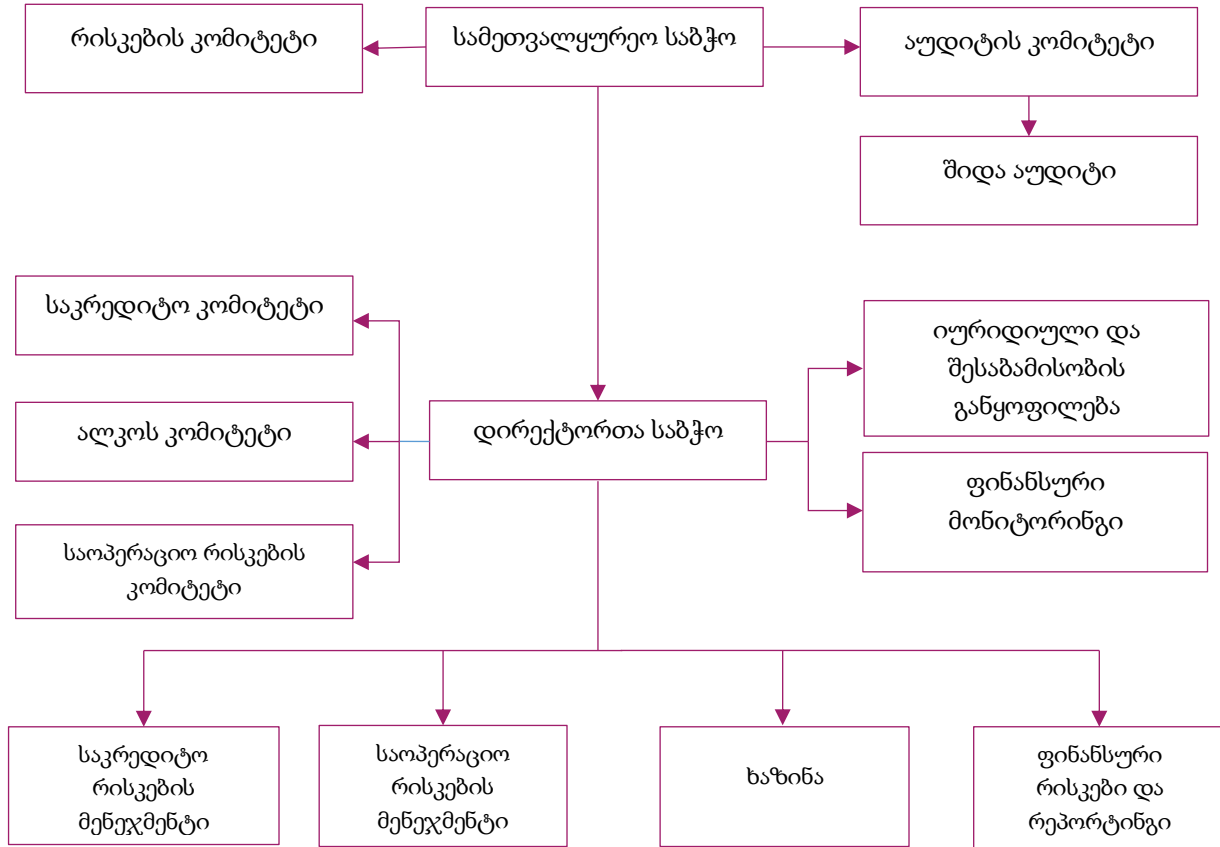
დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია საერთო რისკების კულტურის დანერგვაზე მთელი ჯგუფის მასშტაბით, რისკის მიტიგაციის ღონისძიებების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ჯგუფი მოქმედებს დადგენილი რისკების პარამეტრების ფარგლებში. დირექტორთა საბჭო წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს, ან მისი უფლებამოსილების ფარგლებში, ამტკიცებს რისკების მართვასთან დაკავშირებულ პოლიტიკებს და პროცედურებს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების სტრატეგიის ჯგუფის საერთო სტრატეგიასთან შესაბამისობის მოყვანაში. დირექტორთა საბჭო მეთვალყურეობას უწევს რისკებთან დაკავშირებულ საკითხებს სხვადასხვა რეპორტების და კომიტეტების მეშვეობით, სადაც ხდება მიღწეული მაჩვენებლების და რისკებთან დაკავშირებული საკითხების განხილვა.

რისკების დირექტორი პასუხისმგებელია რისკების მართვის და შესაბამისობის საერთო მართვაზე, უზრუნველყოფს როგორც ფინანსური, ასევე არაფინანსური რისკების იდენტიფიცირების, გაზომვის, მართვის და ანგარიშგების საერთო მეთოდების შემუშავებას და დანერგვას. ის ექვემდებარება პირდაპირ გენერალურ დირექტორს და არაპირდაპირ- დირექტორთა საბჭოს.

რისკების დირექტორის გარდა ბანკის სხვადასხვა დეპარტამენტებიც პასუხისმგებლები არიან მართონ თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში არსებული რისკები.

წინამდებარე სქემა გვიჩვენებს ბანკის რისკების ზოგადი მართვის სტრუქტურას:

სს ტერაბანკი
კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება 2020

4.2 რისკების მიტიგაციის სტრატეგია

ჯგუფის მიერ შექმნილია სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც უზრუნველყოფენ რისკების პოლიტიკებსა და პროცედურებთან შესაბამისობას და მათ დანერგვას. ეს ერთეულებია: საკრედიტო რისკების და პორტფელური ანალიზის განყოფილება, საოპერაციო რისკების განყოფილება, კონტროლინგის განყოფილება, პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილება, ხაზინის განყოფილება, ფინანსური რისკებისა და ანგარიშგების განყოფილება, იურიდიული და შესაბამობის განყოფილება, ფინანსური მონიტორინგის განყოფილება. იურიდიული და შესაბამობის განყოფილება და ფინანსური მონიტორინგის განყოფილება ექვემდებარებიან გენერალურ დირექტორს, საკრედიტო რისკების და პორტფელური ანალიზის განყოფილება, საოპერაციო რისკების განყოფილება, კონტროლინგის განყოფილება, პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილება ექვემდებარებიან რისკების დირექტორს, ხაზინის განყოფილება და ფინანსური რისკებისა და ანგარიშგების განყოფილება ექვემდებარებიან ფინანსურ დირექტორს. თითოეული ეს ერთეული ფოკუსირებულია მისი საქმიანობისათვის სპეციფიური რისკების მიტიგაციაზე.

- **იურიდიული და შესაბამისობის განყოფილება** ჩართულია ჯგუფის სამართლებრივი რისკის მიტიგაციის პროცესში. როგორც სამართლებრივ პროცესებში მონაწილეობის მხრივ, ასევე შიდა პოლიტიკებისა და პროცედურების შემუშავების პროცესში, რათა ჯგუფი იყოს შესაბამისობაში, ყველა სამართლებრივ და სახედაამხედველო რეგულაციასთან მიმართებით.
- **ფინანსური მონიტორინგის განყოფილება** ჩართულია კლიენტებისა და მათი ტრანზაქციების იდენტიფიცირებასთან დაკავშირებით არსებული რისკების მიტიგაციის პროცესებში. აგრეთვე, უზრუნველყოფს მათ შესაბამისობას სახედაამხედველო მოთხოვნებსა და საერთაშორისო ნორმებთან დაკავშირებით.
- **ხაზინის განყოფილება** მართავს ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციას, ლიკვიდობის, საბაზრო და საპროცენტო რისკებს. თითოეულის მიტიგაციისთვის იყენებს შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტებსა და ლიმიტებს.
- **ფინანსური რისკებისა და ანგარიშგების განყოფილება** მართავს სხვადასხვა ფინანსურ ელემენტთან დაკავშირებულ რისკებს და საანგარიშგებო და სახედაამხედველო ინსტრუმენტების საშუალებით ახდენს სხვადასხვა ტიპის ფინანსური რისკის მართვას.
- **საკრედიტო რისკებისა და პორტფელის ანალიზის განყოფილება** აკონტროლებს და ახდენს კრედიტებთან დაკავშირებული რისკების მიტიგაციას, სხვა და სხვა არაფინანსურ ელემენტებთან, ეხმარება მენეჯმენტს კრედიტებთან დაკავშირებული უწყისების მომზადებითა და პორტფელის ანალიზის მიმართულებით. დეპარტამენტის საქმიანობაში შედის ასევე გარემოს და სოციალური რისკების მართვა. ის მონიტორინგს უწევს და ხელს უწყობს გარემოს და სოციალური მმართველის სისტემის დანერგვას ბანკის მასშტაბით, ბანკის მენეჯმენტის მიერ დამტკიცებული პოლიტიკის და პროცედურების შესაბამისად.
- **საოპერაციო რისკების განყოფილება** ყოველდღიურად აკვირდება ოპერაციებთან დაკავშირებულ რისკებს, ახდენს ჯგუფში საოპერაციო რისკების კომიტეტისა და შესაბამისი პოლიტიკების მიხედვით დადგენილი წესებისა და პროცედურების დანერგვას.
- **კონტროლინგის განყოფილება** აკონტროლებს ჯგუფის შესაბამისობას საკრედიტო რისკების პოლიტიკებსა და პროცედურებთან. გამოთქვამს დამოუკიდებელ მოსაზრებას, მენეჯმენტის, საკრედიტო კომიტეტისა და საკრედიტო რისკებისა და პორტფელის ანალიზის განყოფილების მიერ შემუშავებული რისკების მიტიგაციის ფაქტორებთან დაკავშირებით.
- **პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილება** მართავს ჯგუფის მაღალ რისკიან აქტივებს და უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების მიტიგაციას აქტივების აქტიურად მართვით. უზრუნველყოფს სამომხმარებლო სეგმენტში ჯგუფის შესაბამისობას საკრედიტო და სხვა პოლიტიკებთან, ასევე, შესაბამის სამართლებრივ ნორმებთან.

4.3 რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი შექმნილი არის სამეთვალყურეო საბჭოს ქვეშ და პასუხისმგებელია ჯგუფის შიდა დოკუმენტების შესაბამისად რისკის ლიმიტების და კაპიტალის ადექვატურობის მაჩვენებლების დაცვის კონტროლზე. კომიტეტი შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს სამი დამოუკიდებელი წევრისგან. რისკის კომიტეტის კომპეტენციაში შედის:

- განიხილოს ბანკის რისკის სტრატეგია და მასთან დაკავშირებით სამეთვალყურეო საბჭოს გაუწიოს შესაბამისი რეკომენდაციები, ასევე ბანკის მიმდინარე და სამომავლო რისკის აპეტიტთან დაკავშირებით;
- გაამყდონ ბანკის რისკის კულტურა და შეაფასოს/განიხილოს ბანკის რისკის პოლიტიკა;
- ზედამხედველობა გაუწიოს რომ მენეჯმენტს აქვს შესაბამისი პროცესები რომელიც ხელს შეუწყობს დამტკიცებული რისკის პოლიტიკის დაცვას;
- რისკების დირექტორთან თანამშრომლობა და მისი საქმიანობის მონიტორინგი;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციის გაწევა რისკის სტრატეგიასთან და რისკის პოლიტიკის ეფექტურობასთან დაკავშირებით. ასევე, გამოვლენილი რისკების მაკომპენსირებელი ადექვატური კაპიტალის დონის შენარჩუნებასთან დაკავშირებით;
- კაპიტალის და ლიკვიდურობის სტრატეგიის მონიტორინგი; ასევე ყველა სხვა რისკის მონიტორინგი, რომ გარანტირებული იყოს ბანკის რისკის აპეტიტთან შესაბამისობა.

4.4 რისკების მართვის კომიტეტები

ჯგუფში შექმნილი პოლიტიკების და პროცედურების განხორციელებისათვის, დირექტორთა საბჭოს მიერ შექმნილია შემდეგი კომიტეტები:

საკრედიტო კომიტეტი ჩართულია ჯგუფის საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო, კორპორატიული, პირადი საბანკო მომსახურების კლიენტების საკრედიტო ლიმიტების ზედამხედველობაში, მართვასა და დამტკიცებაში. საკრედიტო კომიტეტი შედგება რისკებისა და ბიზნესის შესაბამისი წარმომადგენლებისაგან. სასესხო განაცხადის ინიცირება ხდება ფილიალის/გაყიდვების დონეზე და შემდეგ დასამტკიცებლად გადაეგზავნება შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს დასამტკიცებლად. ჯგუფის მიერ შექმნილია საკრედიტო კომიტეტების რამდენიმე დონე, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლებისთვის საკრედიტო ლიმიტის დამტკიცებაზე.

ყველა ბიზნეს სესხი მტკიცდება შესაბამისი დონის საკრედიტო კომიტეტზე, თანხის შესაბამისად, მას შემდეგ რაც მოხდება სასესხო განაცხადების ანალიზი. დამტკიცების ლიმიტები მერყეობს ინდივიდუალური რისკ მენეჯერის დონიდან კომიტეტამდე, რომელსაც ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი და ესწრებიან მენეჯმენტის წარმომადგენლები.

საცალო სესხებისთვის, საცალო სესხები მაქსიმალური ოდენობით 10 ათასი ლარი და სანქცირებული საცალო სესხები (ხელფასი/საკრედიტო ბარათი/ოვერდრაფტი) მაქსიმალური ოდენობით 20 ათასი ლარი გაიცემა ფილიალის დონეზე. კლიენტებთან ურთიერთობის მენეჯერები ავსებენ ყველა სხვა საკრედიტო განაცხადის ფორმებს, რომელსაც გადასცემენ შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად.

ზოგიერთ შემთხვევაში სესხი/საკრედიტო ლიმიტი უნდა დამტკიცდეს სამეთვალყურეო საბჭოზე- თუ მსესხებელი არის დაკავშირებული პირი (ინსაიდერი) ან სესხის/საკრედიტო ლიმიტის პირობები განსხვავდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დირექტორთა საბჭოსათვის დელეგირებული პირობებისაგან.

დამტკიცების ლიმიტების გადახედვა ხდება წელიწადში ერთხელ და ხდება მათი ცვლილება, თუ ეს საჭიროა.

აქტივებისა და პასივების კომიტეტი ჩართულია საბაზრო რისკის, ლიკვიდობის რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვასა და ზედამხედველობაში. აქტივებისა და პასივების კომიტეტი აწესებს და ზედამხედველობას უწევს შიდა და გარე ლიკვიდობის მაჩვენებლებს, გეგმავს საპროცენტო ფულად ნაკადებს, აწესებს ლიმიტებს საპროცენტო რისკების, სავალუტო რისკების, ლიკვიდობის და გადახდისუნარიანობის რისკების მართვისათვის. აქტივებისა და პასივების კომიტეტი შედგება ხაზინის, ფინანსური რისკებისა და ანგარიშგების განყოფილების თანამშრომლებისაგან, ჯგუფის ბიზნეს მიმართულებების უფროსებისაგან და ჯგუფის უმაღლესი მენეჯმენტისაგან. აქტივებისა და პასივების კომიტეტის შეხვედრები რეგულარულად იმართება.

საოპერაციო რისკების კომიტეტი ჩართულია საოპერაციო რისკების მართვასა და ზედამხედველობაში. ის აწესებს ჩარჩოს საოპერაციო რისკების მართვისათვის, აწესებს კონტროლის მექანიზმებს უფლებების ეფექტური განაწილებისათვის, დაშვების, ავტორიზაციის, გადამოწმების პროცედურებს, თანამშრომელთა სწავლების და შეფასების პროცედურებს, შიდა აუდიტის გამოყენების წესებს. საოპერაციო რისკების კომიტეტი შედგება საოპერაციო რისკების განყოფილების თანამშრომლებისაგან და დირექტორთა საბჭოს წევრებისაგან.

ამ კომიტეტების დამატებით, დირექტორთა საბჭო ატარებს შეხვედრებს რისკებთან დაკავშირებულ სხვადასხვა საკითხებზე, სადაც ხდება საკითხების განხილვა საერთო, პროდუქტის ან ცალკეული ბიზნეს სეგმენტის დონეზე.

4.5 საკრედიტო რისკები

საკრედიტო რისკების მიტიგაციისათვის ჯგუფის მიერ დანერგილია პოლიტიკები და პროცედურები, რომლებიც ფოკუსირებულია ცალკეული რისკებზე:

- ჯგუფს აქვს შემოდებული ლიმიტები რომლებიც მართავენ რისკებს ინდივიდუალურ და ჯგუფურ დონეზე (მაქსიმალური ლიმიტები ერთ მსესხებელზე და ერთ დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფზე), სექტორულ დონეზე (ცალკეული სექტორებისათვის დაწესებულია მაქსიმალური ლიმიტები, ეს ლიმიტები დაკავშირებულია ჯგუფის კაპიტალთან და პორტფელის მოცულობასთან), პროდუქტის დონეზე (ცალკეული პროდუქტებზე დაწესებულია მაქსიმალური ლიმიტები ლარებში). აღნიშნული ლიმიტები დაწესებულია სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს მიერ, საკრედიტო რისკებისა და პორტფელური ანალიზის დეპარტამენტი ახორციელებს მათ მონიტორინგს. აღნიშნული ლიმიტები არის დამატებითი რეგულატორულ ლიმიტებზე, რომლებთან შესაბამისობაც აუცილებელია. ლიმიტების გადახედვა ხდება პერიოდულად, მაგრამ მინიმუმ წელიწადში ერთხელ.
- საკრედიტო რისკების მიტიგაციისათვის ჯგუფი იყენებს უზრუნველყოფას. უზრუნველყოფის შეფასების, გაფორმების და მონიტორინგისათვის შექმნილია შესაბამისი პროცედურები და პოლიტიკები. ჯგუფისათვის მისაღებია შემდეგი ტიპის უზრუნველყოფები: საცხოვრებელი უძრავი ქონება, კომერციული უძრავი ქონება, მიწის ნაკვეთები, მანქანები და მოწყობილობები, ავტომობილები, კორპორატიული და პირადი თავდებობები, გარანტიები ფინანსური

ინსტიტუტებიდან, დეპოზიტები/სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ძვირფასი ლიონები. უზრუნველყოფის თითოეული ტიპისათვის დაწესებულია სპეციფიური დისკონტის განაკვეთი, შეფასების სპეციფიკაციები, მონიტორინგის პროცედურები. როგორც წესი, შეფასება ხორციელდება ჯგუფის პროფესიონალი შიდა შემფასებლების მიერ, თუმცა შესაძლებელია ცალკეული აღიარებული გარე კომპანიების გამოყენება.

- უზრუნველყოფების გადაფასება ხდება პერიოდულად, მათი ტიპის და სესხის სტატუსის შესაბამისად, უფრო მაღალი რისკის მქონე სესხებისათვის გადაფასება ხდება უფრო ხშირად. გადაფასების პროცესი წარმართება საკრედიტო რისკების და პორტფელური ანალიზის განყოფილების სპეციალიზირებული ჯგუფის მიერ.
- ჯგუფის მიერ ამჟამად არ გამოიყენება შიდა საკრედიტო მოდელები. კრედიტ ინფო საქართველოს საკრედიტო რეიტინგები გამოიყენება სესხის დამტკიცების პროცესში, ძირითადად საცალო სესხების კუთხით. საერთაშორისო საკრედიტო სააგენტოების (Fitch, Moody's და Standard and Poors) საკრედიტო ხარისხის შეფასება გამოიყენება ბანკების პირობითი და უპირობო მოთხოვნების საკრედიტო რისკების განსაზღვრისას.
- რისკების მიტიგაციის ფარგლებში და რეგულატორული მოთხოვნების შესაბამისად, ჯგუფი ატარებს სტრეს-ტესტებს თავის აქტივებზე (საკრედიტო ლიმიტები, ღია სავალუტო პოზიცია, აქტივების გაუფასურება, ა.შ.) სეზონის მიერ მოწოდებული სცენარების შესაბამისად. სტრეს ტესტების მოდელებზე დაყრდნობით ჯგუფი განსაზღვრავს შესაძლო დამატებით დანაკარგს სხვადასხვა მაკროეკონომიკური ფაქტორის გაუარესების შემთხვევაში. სცენარებში გათვალისწინებულია შემდეგი პარამეტრები: ეროვნული ვალუტის გაუფასურება აშშ დოლართან მიმართებაში, საპროცენტო განაკვეთების შემცირება, საოპერაციო ხარჯების ზრდა, საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუარესება, უძრავი ქონების ბაზარზე ფასების შემცირება. ჩამოთვლილი პარამეტრების გათვალისწინებით განისაზღვრება ლიკვიდობის პოზიციის შესაძლო ცვლილება და მოგება-ზარალზე სავარაუდო ეფექტი, რაც აისახება კაპიტალის ადეკვატურობის კალკულაციაზე. სტრეს-ტესტების შედეგების განხილვა ხდება დირექტორთა საბჭოს მიერ.
- 2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფმა შეიმუშავა სესხების რეზერვირების ახალი პოლიტიკა, რომელიც პასუხობს ფასს 9-ის მოთხოვნებს. ახალი მოდელი შექმნა განხორციელდა გარე კონსულტანტების დახმარებით. ახალი მოდელი წინა მოდელთან შედარებით უფრო დახვეწილია. ჯგუფი ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (Expected Credit Loss) გამოთვლას ისეთი კომპონენტების გამოყენებით, როგორც არის: გადევლოტების ალბათობა (Probability of Default), გადევლოტებისას თლიანი მოცულობა (Exposure at Default), გადევლოტების რეალური ზარალი (Loss Given Default). ახალი მოდელი ასევე საშუალებას იძლევა რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (Expected Credit Loss) გამოთვლისას მოხდეს მაკროეკონომიკური სცენარების გამოყენება.
- რისკების რეპორტირება ხდება საკრედიტო რისკების და პორტფელური ანალიზის განყოფილების შესაბამისი ერთეულის მიერ. ეს მოიცავს პერიოდულ რეპორტირებას სამეთვალყურეო საბჭოსთან და დირექტორთა საბჭოსთან, სადაც ხდება სხვადასხვა რისკების მაჩვენებლების პრეზენტაცია და განხილვა, ასევე დამატებითი რეპორტირება რისკებთან დაკავშირებულ საკითხებზე. რისკ რეპორტირების პროცესი ხდება ჯგუფის სხვა განყოფილებებთან თანამშრომლობით.

4.6 ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. აქ იგულისხმება ფულის იმ საჭირო ოდენობის არსებობა, რომელიც დააკმაყოფილებს დეპოზიტების თანხების გატანას და ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებულ სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს მათი ვადის მოსვლის შემთხვევაში. ლიკვიდურობის რისკი არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და

ვალდებულებების ვადიანობის თუ საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისობა და/ან შეუსაბამობის კონტროლი უმნიშვნელოვანესია ფინანსური ინსტიტუტების მართვისთვის.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს კლიენტებსა და საბანკო ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები მოძრაობის შეფასებით, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის შემადგენელ ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს დასაფარი თანხის მინიმალურ ნაწილზე ანაბრებიდან თანხის გატანის შემთხვევაში, ასევე ბანკთაშორისი და სასესხო საშუალებების იმ მინიმალურ ნაწილზე, რომელიც უნდა ეყოს თანხაზე მოთხოვნას როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ ვითარებაში. ისინი ასევე ადგენენ პარამეტრებს ვალდებულების ბაზის რისკის დივერსიფიკაციისათვის.

ბანკის ლიკვიდურობის პოლიტიკა მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ფულადი ნაკადების პროგნოზირება და ლიკვიდური აქტივების საკმარისი დონის შენარჩუნება დროის სხვადასხვა მონაკვეთში ბანკის ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად;
- ▶ ბანკის სტრატეგიულ მიზნებთან შესაბამისი დაფინანსების გეგმის შენარჩუნება;
- ▶ დაფინანსების დივერსიფიცირებული წყაროების შენარჩუნებას და ამით როგორც ქვეყნის შიდა, ისე უცხოური წყაროებიდან ბანკის მიერ სესხების მიღების შესაძლებლობის გაუმჯობესება;
- ▶ მაღალი ლიკვიდურობის და მაღალი ხარისხის აქტივების შენარჩუნება;
- ▶ პროდუქტების ბაზის ცვლილება დროის შუალედებში დაფინანსების არსებული წყაროების შესაბამისად;
- ▶ ლიკვიდურობის კოეფიციენტების ყოველდღიური მონიტორინგი მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად; და
- ▶ დროის ნებისმიერ შუალედში აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურის მუდმივი მონიტორინგი.

ბანკის სახაზინო განყოფილებას შემდეგი პასუხისმგებლობა აკისრია:

- ▶ საქართველოს ეროვნული ბანკის ლიკვიდურობის მოთხოვნებთან შესაბამისობა, ასევე შესაბამისობა ლიკვიდურობის მოთხოვნების იმ მუხლებთან, რომლებიც შედის უცხოურ კრედიტორებთან დადებულ ხელშეკრულებებში;
- ▶ ხელმძღვანელობისთვის წარდგენილი ყოველდღიური ანგარიში, მათ შორის ხელმძღვანელობის ინფორმირება ლიკვიდური აქტივების დონეების შესახებ ძირითად ვალუტებში (ლარი, აშშ დოლარი, ევრო), ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ;
- ▶ ხელმძღვანელობისთვის წარდგენილი ყოველკვირეული ანგარიში, ფულადი ნაკადების საპროგნოზო დონეების შესახებ, ძირითად ვალუტებში (ლარი, აშშ დოლარი, ევრო);
- ▶ ლიკვიდური აქტივების დონის მუდმივი კონტროლი/მონიტორინგი;
- ▶ დეპოზიტებისა და სხვა ვალდებულებების კონცენტრაციის მონიტორინგი; და
- ▶ ფულადი სახსრების სწრაფად გაზრდის გეგმის ქონა, რათა სტრესულ ვითარებაში ლიკვიდურობის შენარჩუნების მიზნით.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი ვალდებულია უზრუნველყოს სახაზინო განყოფილების მიერ ბანკის ლიკვიდურობის

პოზიციის ჯერონად მართვა. ლიკვიდურობის პოზიციასთან და მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი იღებს.

4.7 COVID 19-ის გავლენა ბანკზე

2020 წელს კოვიდ-19-ის პანდემიის სწრაფად გავრცელების გამო, მრავალმა მთავრობამ, მათ შორის საქართველოს მთავრობამ, ქვეყანაში ვირუსის გავრცელების შეზღუდვისა და მისი შედეგების მართვის ღონისძიებების გატარების გზით სხვადასხვა სახის შეზღუდვები დააწესა საქმიანობებზე. სხვადასხვა დროს დაწესებული შეზღუდვები მოიცავს საზღვარგარეთ მოგზაურობების აკრძალვას, ქვეყანაში კონკრეტულ საათებში ავტომობილით გადაადგილების შეზღუდვას, ყველა სახის საჯარო ტრანსპორტის შეზღუდვას, ყველა კომერციული საქმიანობის შეზღუდვას, გარდა ისეთი საქმიანობებისა, რომლებიც შესაძლოა განხორციელდეს დისტანციურად, კონკრეტულად განსაზღვრული საქმიანობების გამოკლებით (სასურსათო მაღაზიები, ფარმაცევტული სფერო, კომერციული ბანკები, ბენზინგასამართი სადგურები, საფოსტო ოფისები და სხვ.). საქართველოს მთავრობის მიერ დაწესებული შეზღუდვები არ ეხება ბანკის რომელიმე ოპერაციას. ბანკი განაგრძობს მუშაობას საქმიანობის უწყვეტობის გეგმის საფუძველზე, თანამშრომლებით, რომლებიც შესაძლებლობის ფარგლებში, დისტანციურად მუშაობენ საკუთარი სახლებიდან სახლიდან. შიდა კონტროლის პერსპექტივიდან გამომდინარე, იმისთვის რომ ამ დისტანციური მუშაობის პერიოდში ბანკს ქონოდა ყველაზე მეტად დაცული გარემო, ბანკმა საუკეთესო პრაქტიკების დანერგვით გააუმჯობესა თავისი ინფორმაციული უსაფრთხოების სისტემები.

ფინანსური ეფექტის თვალსაზრისითაც, ეკონომიკაში შემცირებული მოთხოვნის გამო, ზოგადად ბანკის კლიენტების საქმიანობაც შემცირდა, რომელიც აისახა ბანკის შემოსავლების შემცირებაში. მაგრამ ყველაზე დიდი გავლენა იქონია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების დათვალსთან დაკავშირებულმა დაშვებებმა და მოლოდინებმა. ბანკმა საკმაოდ დიდი რაოდენობა სესხების დააიდენტიფიცირა, როგორც გაზრდილი საკრედიტო რისკის მქონე და გადიყვანა მეორე ეტაპზე. კობიც 19-ს გამო მეორე ეტაპზე გადაყვანილი სესხების მოცულობამ შეადგინა 156,278 ათასი ლარი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელმაც დამატებით წარმოქმნა 17,964 ათასი ლარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი შესაბამისობაში იყო ყველა ფინანსურ შეზღუდვასთან (ფინანსურ კოვენანტებთან) მიმართებით. 2020 წლის ბოლოსთვის შეფასდა ყველა ფინანსური შეზღუდვის დარღვევის სტატუსები და თუ გამოიკვეთა, რომ რისკი იყო მისი დარღვევის 2021 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდში, 2020 წლის ბოლოს მდგომარეობით ჯგუფმა მოიპოვა ყველა საჭირო თანხმობა.

ბიზნეს მოდელის პერქპექტივიდან, კოვიდ პანდემიის გამო, ბანკი არ გეგმავს მნიშვნელოვან ცვლილებებს ბანკის სტრატეგიაში, მხოლოდ უფრო გაძლიერებას უკვე გამჟღავნებულ სტრატეგიულ მიმართულებებში - მიკრო, მცირე და საშუალო დაკრედიტების კუთხით, ასევე ციფრული არხების გაუმჯობესების თვალსაზრისით.

4.8 აუდიტის კომიტეტი

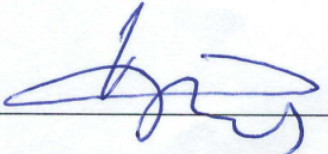
ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია აუდიტის კომიტეტი. აუდიტის კომიტეტის წევრების უმრავლესობას წარმოადგენენ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები. აუდიტის კომიტეტის კომპეტენციაა:

- შიდა აუდიტის ფუნქციის ჩამოყალიბება, შიდა აუდიტის განყოფილების საქმიანობების ორგანიზება და მისი ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტის განყოფილების საშტატო ნუსხის ჩამოყალიბება და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის დასამტკიცებლად წარდგენა;
- შიდა აუდიტის განყოფილების უფროსისა თანამდებობაზე დანიშვნა/გათავისუფლების საკითხის განხილვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის დასამტკიცებლად წარდგენა;
- შიდა აუდიტის განყოფილების სამსახურის ადეკვატური რესურსების და მისი თანამშრომლებისათვის სათანადო ანაზღაურებისა და მოტივაციების სისტემის არსებობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის განყოფილების მეშვეობით ჯგუფის ანგარიშგებისა და საბუღალტრო ჩანაწერების, შიდა კონტროლის, რისკების მართვისა და მართვის სისტემებისა და პროცესების ხარისხისა და ეფექტიანობის შეფასების განხორციელება;
- შიდააუდიტორული საქმიანობის პროგრამის განხილვა და დამტკიცება თითოეული ფისკალური წლისათვის კვარტლების მიხედვით; გარეაუდიტორული საქმიანობისათვის ხელის შეწყობა.

აუდიტის კომიტეტი იკრიბება ყოველკვარტალურად. 2020 წლის განმავლობაში ჩატარებულ სხდომებზე განსახილველი საკითხები მოიცავდა აუდიტის გეგმის დამტკიცებას, შიდა აუდიტის სამსახურის მომზადებული რეკომენდაციების/რეპორტების გაცნობა/დამტკიცებას, შიდა აუდიტის გეგმის შესრულების ზედამხედველობას და სხვა.

თეა ლორთქიფანიძე
გენერალური დირექტორი

სოფიო ჯულელი
ფინანსური დირექტორი